

Univerza
v Ljubljani

Pedagoška
fakulteta

PREDSTAVITVENI ZBORNIK

Doktorski študijski program
3. stopnje

IZOBRAŽEVANJE UČITELJEV IN EDUKACIJSKE VEDE

1. PODATKI O ŠTUDIJSKEM PROGRAMU

Ime	IZOBRAŽEVANJE UČITELJEV IN EDUKACIJSKE VEDE
Vrsta	Doktorski študijski program tretje stopnje
Trajanje	3 leta
Smeri	Na znanstvenem področju izobraževanje učiteljev: -poučevanje, učenje, vzgoja in izobraževanje; -poučevanje slovenskega jezika in književnosti; -poučevanje matematike, računalništva, naravoslovja in tehnike; -poučevanje družboslovja in humanistike; -poučevanje na področju umetnosti. Na znanstvenem področju edukacijske vede: -socialna pedagogika; -specialna in rehabilitacijska pedagogika; -predšolska pedagogika; -edukacijske politike; -supervizija, organizacijsko in osebno svetovanje.
Število ECTS	180
Moduli študijskega programa	Predmetnik vključuje naslednje <i>organizirane oblike</i> študijskega dela (60 KT): - <i>skupni moduli</i> (študijsko delo, ki omogoča pridobitev generičnih kompetenc in nudi splošno podlago za individualno raziskovalno delo); - <i>moduli smeri</i> (uvodno študijsko delo na disciplinarnem področju teme doktorske disertacije); - <i>izbirni moduli</i> (študijsko delo, ki se mu kandidati priključijo ob upoštevanju narave njihovega načrtovanega individualnega raziskovalnega dela ter osebnih preferenc). Poleg tega je sestavni del predmetnika tudi - <i>individualno raziskovalno delo (IRD) za doktorsko disertacijo</i> (pod mentorskim oz. somentorskim vodstvom), ki obsega 120 KT.
Strokovni naslov	<i>Doktor/-ica znanosti</i> (okrajšava »dr.«.) Skladno z Zakonom o strokovnih in znanstvenih naslovih (ZSZN-1, 2006, člen 13) se v listino vpiše tudi znanstveno (oz. študijsko in raziskovalno) področje in smer, na katerem je znanstveni naslov pridobljen, ki pa ni sestavni del znanstvenega naslova.

2. TEMELJNI CILJI IN KOMPETENCE PROGRAMA

Doktorski študijski program »Izobraževanje učiteljev in edukacijske vede« bo omogočal uresničevanje predvsem naslednjih ciljev:

- poglobljanje razumevanja teoretskih in metodoloških konceptov na področju izobraževanja učiteljev in edukacijskih ved;
- usposabljanje za samostojno razvijanje novega znanja in za reševanje najzahtevnejših strokovnih in znanstvenih problemov v interdisciplinarni perspektivi;
- razvijanje kritične refleksije in etične odgovornosti v raziskovanju ter socialnih ter komunikacijskih zmožnosti za vodenje strokovnega in raziskovalnega dela;
- usposabljanje za kritično spremljanje (preizkušanje, izboljševanje) znanih dejavnikov ter oblikovanje novih rešitev za znanstveno-disciplinarno polje ter prakso;
- usposabljanje za samostojno vodenje raziskovalnih znanstvenih in/ali strokovnih projektov oziroma najzahtevnejših delovnih sistemov.

Ob naslonitvi na Dublinske deskriptorje,¹ ugotovitve in priporočila EUA,² ugotovitve projekta TUNING³ ter rezultate razvojnega dela na sami PeF UL,⁴ bo novi doktorski študijski program omogočal

A. pridobivanje oz. doseganje naslednjih *generičnih kompetenc*:

- poglobljeno razumevanje teoretičnih konceptov področja – filozofski, sociološki, psihološki, pedagoški in antropološki vidiki;
- vrhunsko razumevanje in obvladanje različnih raziskovalnih pristopov na znanstvenem področju;
- zmožnost zastaviti, oblikovati in izvajati obsežen raziskovalni proces;
- usposobljenost za samostojno razvijanje novega znanja, veščin, tehnik, praks in gradiv z raziskovalnim delom;
- reševanje najzahtevnejših problemov s preizkušanjem in izboljševanjem znanih rešitev ter z oblikovanjem novih;
- odzivanje na abstraktne probleme, ki širijo in na novo opredeljujejo obstoječe proceduralno znanje oziroma prakso;
- zmožnost z izvirnim raziskovanjem ustvariti prispevek, ki širi meje znanja in je pomemben na nacionalni in mednarodni ravni;
- zmožnost kritične analize, evalvacije in sinteze kompleksnih idej;
- zmožnost prepoznavanja problemov ter iskanje rešitev;
- sodelovanje v kritičnih dialogih; vodenje in spodbujanje kompleksnih socialnih procesov znotraj poklicnega področja; zmožnost kritičnosti in samokritičnosti;

¹ A Framework for Qualifications of the European Higher Education Area. Bologna Working Group on Qualifications Frameworks. Copenhagen: Ministry of Science, Technology and Innovation, 2005. Appendix 6, str. 147-150.

² European University Association (2005). *Doctoral programmes for the European Knowledge society. Report on the EUA Doctoral Programmes project (2004-2005)*. Brussels: EUA. – European University Association (2007). *Doctoral programmes in Europe's Universities: achievements and challenges Report prepared for European Universities and Ministers of Higher Education*. Brussels: EUA.

³ <http://tuning.unideusto.org/tuningeu>

⁴ Tancig, Simona (ur.), Devjak, Tatjana (ur.). *Prispevki k posodobitvi pedagoških študijskih programov*. Ljubljana: Pedagoška fakulteta, 2006. – Zgaga, Pavel (ur.). *Posodobitev pedagoških študijskih programov v mednarodnem kontekstu = Modernization of study programmes in teachers' education in an international context*. Ljubljana: Pedagoška fakulteta, 2006. – Devjak, Tatjana (ur.), Zgaga, Pavel (ur.). *Prispevki k posodobitvi pedagoških študijskih programov II*. Ljubljana: Pedagoška fakulteta, 2007.

- usposobljenost za vodenje najzahtevnejših delovnih sistemov ter znanstveno-raziskovalnih projektov s širokega strokovnega in znanstvenega področja;
- zmožnost sporočanja sodelavcem in širši znanstveni skupnosti ter družbi nasploh o svojem ekspertnem področju;
- zmožnost javnega predstavljanja in obrambe znanstvenih študij;
- zmožnost v akademskih in strokovnih okoljih pospeševati socialni ali kulturni napredek družbe, ki je utemeljena na znanju;
- zmožnost ustvarjalnega mišljenja in reševanja problemov;
- poznavanje etike raziskovalnega dela in delovanje v skladu z njo.

B. pridobivanje oz. doseganje naslednjih *predmetno-specifičnih kompetenc*:

- sistematično poznavanje in razumevanje teorije in teoretskih sklopov, znanstvenih paradigem ter razvoja področja izobraževanja učiteljev oz. edukacijskih ved;
- poglobljeno razumevanje kvantitativnih in kvalitativnih raziskovalnih metod ter zmožnost njihove ustrezne uporabe v raziskovanju na tem področju;
- pridobivanje in razumevanje obsežnega korpusa znanja, ki je v ospredju izbranega študija;
- osebna odgovornost in pretežno avtonomne pobude v kompleksnih in nepredvidljivih situacijah v poklicnih ali sorodnih okoljih, ki so povezana z edukacijo v najširšem in ožjem smislu na predmetnem področju;
- kritičnost glede najširših implikacij uporabe znanja v konkretnih edukacijskih in poklicnih okoljih;
- podrobno analiziranje in reflektiranje socialnih norm in odnosov znotraj konkretnega področja, ki bo predmet doktorandovega študija, vodenje aktivnosti za njihovo spreminjanje ter posredovanje med akademskim raziskovanjem in družbenim okoljem;
- sposobnost odkrivanja praktičnih problemov s predmetnega področja, ki jih je mogoče reševati z metodami in instrumenti akademskega raziskovanja;
- zmožnost vodenja izvirnih raziskav na izbranem področju;
- zmožnost izvajanja samostojnih, izvirnih in objavljenih raziskav;
- zmožnost kolaborativnega učenja, ustvarjalnega komuniciranja v raziskovalnem okolju, reševanja problemov ter sodelovanja v interdisciplinarnih raziskovalnih timih.

3. POGOJI ZA VPIS IN MERILA ZA IZBIRO OB OMEJITVI VPISA

Kandidat v prijavnici navede *znanstveno področje* ter *študijsko smer*, v katero se želi vpisati in za katero se je kvalificiral s svojim predhodnim dokončanim študijem oziroma z dosedanjim strokovnim in/ali raziskovalnim delom. Poleg tega kandidat predloži ustrezna dokazila o predhodni strokovni in/ali raziskovalni dejavnosti na širšem področju izobraževanja učiteljev in edukacijskih ved; med ta dokazila spada osebna biografija in bibliografija, urejena po pravilih Habilitacijske komisije UL.

A. Splošni pogoji za vpis v program

Na doktorski študijski program se lahko v skladu z 38.a členom ZViS ter 16. členom prehodnih in končnih določb - ZViS-E (Ur.l. RS št. 119/20.11.2006) se lahko vpišejo kandidati, ki so zaključili:

1. Študijski program druge stopnje.
2. Študijski program, ki izobražuje za poklice, urejene z direktivami Evropske unije, če je ovrednoten s 300 kreditnimi točkami ali drug enovit magistrski študijski program, ki je ovrednoten s 300 kreditnimi točkami.
3. Dosedanji študijski program za pridobitev univerzitetne izobrazbe (programi pred Zakonom o visokem šolstvu iz 3. 9. 2004)
4. Dosedanji študijski program za pridobitev specializacije, ki so pred tem končali visokošolski strokovni program. Tem kandidatom lahko fakulteta pred vpisom v študijski program tretje stopnje določi dodatne obveznosti v obsegu od 30 do 60 kreditnih točk.
5. Dosedanji študijski program za pridobitev magisterija znanosti oziroma specializacije po končanem študijskem programu za pridobitev univerzitetne izobrazbe. Tem kandidatom se v doktorskem študijskem programu tretje stopnje priznajo študijske obveznosti v obsegu najmanj 60 kreditnih točk.

Na doktorski študij se lahko vpišejo tudi diplomanti tujih univerz. Enakovrednost predhodno pridobljene izobrazbe v tujini se ugotavlja v postopku priznavanja tujega izobraževanja za nadaljevanje izobraževanja, skladno s Statutom UL.

B. Merila za izbiro ob omejitvi vpisa

V primeru, da bo za program prijavljenih več kandidatov, kot je razpisanih mest, bo v skladu z 41. členom ZViS, izbor kandidatov/kandidatk za vpis v doktorski študijski program temeljil na uspehu pri izbirnem izpitu.

Kandidat lahko 50 % ocene izbirnega izpita nadomesti z oceno dosedanjega znanstvenega in strokovnega dela na izbranem področju študijskega programa. Glavna merila za znanstveno in strokovno delo predstavljajo objave, kot so objavljeni članki v revijah in monografijah (oz. razstave, koncerti), aktivno sodelovanje v domačih in mednarodnih raziskovalnih projektih, Univerzitetna Prešernova nagrada, vidna mednarodna nagrada oz. priznanje na področju izobraževanja učiteljev in/ali edukacijskih ved, Fakultetna Prešernova nagrada, Ferbarjeva nagrada ali druge vidne nagrade oz. priznanja na področju izobraževanja učiteljev in/ali edukacijskih ved ipd.

V primeru omejitve vpisa bodo izbrani kandidati z večjim skupnim številom zbranih odstotkov.

4. MERILA ZA PRIZNAVANJE ZNANJA IN SPRETNOSTI, PRIDOBLENIH PRED VPISOM V PROGRAM

Priznavanje znanja in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program, se izvaja na podlagi posebnega pravilnika PeF (sprejel ga je Senat UL PeF na seji dne 18. 05. 2006 in je objavljen na spletnih straneh fakultete). Ključna načela pri tem so:

- vsak kandidat/ka ima možnost, da zaprosi za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in izkušenj,
- kandidat/ka mora predložiti vsa dokazila, potrebna za vrednotenje neformalno pridobljenega znanja in izkušenj,
- ocenjevanje doseženih kompetenc temelji predvsem na izobraževalnih ciljih in vstopnih pogojih študijskega programa, v katerega bi se želel/a vpisati kandidat/ka,
- dokazano pridobljene kompetence, ki so ustrezno dokumentirane in relevantne, se morajo priznati ne glede na to, kje in kako jih je kandidat/ka pridobil/a,
- uporabljene metode zagotavljajo zanesljivo ocenjevanje,
- rezultate ocenjevanja se dokumentira z izdajo ustreznega potrdila.

Skladno z zakonskimi določili se kandidatom, ki so končali študijski program za pridobitev magisterija znanosti oziroma specializacije, sprejet po zakonskih določilih, veljavnih v Republiki Sloveniji do junija 2004, priznajo študijske obveznosti v obsegu 60 KT.

5. POGOJI ZA NAPREDOVANJE PO PROGRAMU

Kot pogoj za vpis v 2. letnik mora kandidat v 1. letniku doseči najmanj 40 KT ECTS iz organiziranih študijskih oblik in uspešno predstaviti predlog dispozicije doktorske disertacije.

Kot pogoj za vpis v 3. letnik mora kandidat v 2. letniku doseči še najmanj 10 KT ECTS iz organiziranih študijskih oblik, tema njegove doktorske disertacije pa mora biti sprejeta v univerzitetnih organih.

Na koncu 3. letnika mora imeti kandidat vse opravljene obveznosti iz organiziranih študijskih oblik (skupno 60 KT ECTS) ter iz raziskovalnega dela (120 KT ECTS), nato pa zagovarja doktorsko disertacijo skladno s pravili UL in PeF UL.

6. POGOJI ZA DOKONČANJE ŠTUDIJA

Za dokončanje študija mora imeti kandidat vse opravljene obveznosti iz organiziranih študijskih oblik (skupno 60 KT ECTS) ter iz raziskovalnega dela (120 KT ECTS) v skladu s sprejetim študijskim programom.

Pri tem se lahko upoštevajo tudi kreditne točke, pridobljene na drugih visokošolskih zavodih doma in v tujini (mobilnost) oziroma dosežene na podlagi priznanega znanja in spretnosti (gl. točko 4.7), če so bile dosežene v skladu z zakonom, statutom UL in pravili PeF ter bile potrjene na organih fakultete. Študij se zaključi z objavo znanstvenega članka in z uspešnim zagovorom doktorske disertacije.

7. DOLOČBE O PREHODIH MED PROGRAMI

Poleg vseh pogojev, navedenih v Merilih za prehode med študijskimi programi (Ur.l. št. 95/2010) in *Aktom o spremembi Meril za prehode med študijskimi programi* (Ur. l. št.: 17/11), mora študent izpolnjevati še pogoje za vpis v študijski program, v katerega prehaja.

Prošnje kandidatov za prehod na doktorski študij Izobraževanje učiteljev in edukacijske vede bo individualno obravnaval Programski svet, skladno z Merili za prehode med študijskimi programi, Pravili PeF in Statutom Univerze v Ljubljani.

Pri prehodih se lahko priznavajo:

- primerljive študijske obveznosti, ki jih je študent opravil v prvem študijskem programu,
- neformalno pridobljena primerljiva znanja.

Predhodno pridobljena znanja študent izkazuje z ustreznimi dokazili.

O priznavanju neformalnih znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom, odloča Senat PeF UL na predlog Komisije za priznavanje neformalnega izobraževanja in na podlagi pisne vloge študenta, priloženih pisnih spričeval in drugih listin, ki dokazujejo uspešno pridobljeno znanje in vsebino teh znanj ter v skladu s *Pravilnikom o postopku in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti*, ki ga je sprejel Senat UL na seji 29. 5. 2007, in *Pravilnikom o postopku in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in izkušenj*, sprejetem na seji Senata PeF dne 18. 05. 2006.

8. NAČINI OCENJEVANJA

A. Pristop

Doktorski študijski program PeF UL »Izobraževanje učiteljev in edukacijske vede« sledi Tuningovemu pristopu v pripravi kurikuluma in daje posebno pozornost prepletenosti poučevanja, učenja in ocenjevanja, saj so to ključni dejavniki v razvoju kompetenc. Da bodo kandidati razvili ključne kompetence, ki jim bodo omogočile upravljanje z znanjem, tehnologijo in informacijami, delo z ljudmi in delo z in v družbi, ter tako prispevali k razvoju družbe znanja, morajo temu ustrezati tudi *metode poučevanja, učenja in ocenjevanja* (PUO). To načelo velja za vse stopnje študija; za področje doktorskega študija je – ob dodatni specifikaciji – še posebej primerno.

Učenje ni osredotočeno pretežno na vsebine učnih enot, temveč v identificiranje problemov in njihovo reševanje (npr. *problem based learning – PBL*). Študijsko gradivo je pogosto povezano s socialnim okoljem (t.i. »ekološki pristop«). Projektno delo, zbiranje in obravnavanje informacij, simulacije, študije primerov ter problemsko in raziskovalno naravnane metode igrajo pomembno vlogo pri pridobivanju znanja in njegovem razumevanju. Ocenjevalni načini so osredotočeni na dejansko razumevanje in uporabo znanja ter ne zgolj na preverjanje znanja s testi. Ocenjevalni načini vključujejo reševanje realističnih problemov, dnevnik, ocenjevanje s portfolijem, samoevalvacije ipd. K temu bi lahko dodali še *transformativni pristop* k učenju, ki poudarja aktivnega študenta in kritično mišljenje, usmerjeno na lastno osebo in okolje.

Pri podiplomskem oz. doktorskem študiju je zato smiselno uporabiti tudi najnovejši model učenja, ki sloni na kolaborativnem učnem okolju, t.i. *kolaborativno učenje*, podprto z

informacijsko tehnologijo (*computer supported collaborative learning* – CSCL), ki se je razvilo s prodorom informacijsko-komunikacijskih tehnologij v izobraževanje in ki izrazito temelji na socialno-konstruktivistični teoriji učenja. V zadnjih letih je bila opravljena vrsta raziskav kolaborativnega učenja (npr. strukturiranje kolaborativnega procesa in vpliv na konstruiranje znanja; identifikacija kognitivnih, socialnih in kontekstualnih dejavnikov, ki podpirajo učinkovito konstruiranje znanja). Pri tem učenju, ki je še zlasti primerno za doktorski študij, ciljev učenja ne določa zgolj učitelj, ampak so rezultat procesa dogovarjanja kot del »študijske pogodbe«. V tem modelu učitelj ne podaja znanja, temveč ga mora poiskati skupina študentov, zato da reši problem ali določeno nalogo.

Zato je tudi ocenjevanje pomembno drugačno, kot je bila navada v preteklosti – ocenjevanje se osredotoča na samoevalvacijo v socialnem kontekstu, kolegialno ocenjevanje ter ocenjevanje procesa in rezultatov kolaborativnega učenja, pri katerem skupaj sodelujeta(jo) učitelj(i) in študent(i).

B. Mentorstvo in supervizija

Uspešnost doktorskega študija je v največji meri odvisna od učinkovitega mentorstva oziroma supervizije doktorskega kandidata.

Supervizija in ocenjevanje doktorskega kandidata v tem programu temeljita na transparentnem dogovoru (*študijski pogodbi*), ki določa odgovornosti vseh sodelujočih. To pomeni, da so razmerja med mentorjem, supervizorjem, doktorskim kandidatom in institucijo formalno določena; prav tako je določeno spremljanje napredka kandidata. *Osnovni elementi študijske pogodbe so:*

- obveznosti študenta,
- obveznosti mentorja,
- obveznosti visokošolskega zavoda in, po potrebi (če je to del kandidatovega IRD),
- obveznosti drugih partnerjev (izven neposrednega razmerja PeF in kandidata).

Mentorja oziroma somentorja dokorskemu kandidatu se ob soglasju študenta izbere ob vpisu študenta v program, pri tem pa se upošteva kandidatove želje ter kadrovske možnosti oziroma obstoječe obveznosti potencialnih mentorjev.

C. Ocenjevanje

Pri ocenjevanju dosežkov pri posameznih obveznostih v študijskem programu se upošteva ocenjevalno lestvico Univerze v Ljubljani.

9. PREDMETNIK ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

1. letnik

1. semester										
Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.v aje	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
1.	Teoretski koncepti na področjih izobraževanja učiteljev in edukacijskih ved	dr. Pavel Zgaga	10	15				125	150	5
2.	Raziskovalni pristopi na področjih izobraževanja učiteljev in edukacijskih ved	dr. Janez Vogrinc	10	15				125	150	5
3.	Doktorski seminar I	Visokošolski učitelji		30				120	150	5
4.	Modul študijske smeri I	Različni nosilci	10	15				125	150	5
5.	Izbirni modul	Različni nosilci	10	15				125	150	5
6.	Modul IRD	Mentorice in mentorji doktorandom						150	150	5
SKUPAJ			40	90				790	900	30
DELEŽ										

2. semester										
Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.v aje	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
1.	Sodobni trendi v raziskavah na področjih izobraževanja učiteljev in edukacijskih ved	dr. Janez Krek	10	15				125	150	5
2.	Doktorski seminar II	Visokošolski učitelji		30				120	150	5
3.	Modul študijske smeri II	Različni nosilci	10	15				125	150	5
4.	Izbirni modul	Različni nosilci	10	15				125	150	5
5.	Izbirni modul	Različni nosilci	10	15				125	150	5
6.	Modul IRD	Mentorice in mentorji doktorandom						150	150	5
SKUPAJ			40	90				770	900	30
DELEŽ			4,4 %	10 %				85,6 %	100 %	/

2. letnik

3. semester										
Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem. vaje	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
1.	Doktorski seminar III	Visokošolski učitelji		30				120	150	5
2.	Izbirni modul	Različni nosilci	10	15				125	150	5
3.	Modul IRD	Mentorice in mentorji doktorandom						600	600	20
SKUPAJ			10	45				845	900	30
DELEŽ			1,1 %	5 %				93,9 %	100 %	/

4. semester										
Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.v aje	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
1.	Modul IRD	Mentorice in mentorji doktorandom						900	900	30
SKUPAJ								900	900	30
DELEŽ								100 %	100 %	/

3. letnik

5. semester										
Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.v aje	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
1.	Modul IRD	Mentorice in mentorji doktorandom						900	900	30
SKUPAJ								900	900	30
DELEŽ								100 %	100 %	/

6. semester										
Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.v aje	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
1.	Modul IRD	Mentorice in mentorji doktorandom						900	900	30
SKUPAJ								900	900	30
DELEŽ								100 %	100 %	/

10. IZBIRNI MODULI IN MOBILNOST

Študijski program vsebuje module izbirnih študijskih smeri (študent izbere 2) ter izbirne module (študent izbere 4 module).

Program izpolnjuje vse pogoje za široko mednarodno sodelovanje v skupnem evropskem prostoru.

Moduli študijskih smeri (v dveh delih: 2 x 5 KT):

- Poučevanje, učenje, vzgoja in izobraževanje I. in II.
- Poučevanje slovenskega jezika in književnosti I. in II.
- Poučevanje matematike, naravoslovja, računalništva, in tehnike I. in II.
- Poučevanje družboslovja in humanistike I. in II.
- Poučevanje na področju umetnosti I. in II.
- Socialna pedagogika I. in II.
- Specialna in rehabilitacijska pedagogika I. in II.
- Predšolska pedagogika I. in II.
- Edukacijske politike I. in II.
- Supervizija, osebno in organizacijsko svetovanje I. in II.

Izbirni moduli (kandidat izbere 4 module: 4 x 5 KT; ti moduli so ponujeni tudi študentom vseh drugih doktorskih programov Univerze v Ljubljani):

- Pisanje znanstvenih člankov in predstavitev raziskovalnih rezultatov
- Visokošolska didaktika
- Konceptualizacije univerzitetnega in raziskovalnega prostora
- Etika edukacijskega raziskovanja
- Načrtovanje, pridobivanje in vodenje projektov na področju izobraževanja in raziskovanja
- Kognitivna znanost, učenje in poučevanje
- Didaktika dela z nadarjenimi
- Vzgoja v javni šoli
- Diagnostika v vzgoji in izobraževanju
- Institucionalna in izvendružinska vzgoja
- Mladina v postmoderni
- Socialna v/izključenost in družbene manjšine
- Udeleženo raziskovanje v socialni pedagogiki
- Študiji spola in edukacije
- Svetovalni procesi
- Inkluzivno delo v vzgoji in izobraževanju
- Upravnopravni in organizacijsko upravljalni vidiki izvajanja predšolske vzgoje
- Geometrijsko in funkcionalno modeliranje strojnih elementov, strojev in naprav
- Sodobno tehniško izobraževanje
- Optimizacija učinkovitosti tehniškega izobraževanja
- Vključevanje tem o novih tehnologijah v tehniško izobraževanje
- Teorija materialov in obdelave
- Interpretiranje književnih besedil v pedagoški praksi (pravljicarstvo)
- Poučevanje medkulturne mladinske književnosti
- Analiza dobrih učnih praks iz poučevanja fizike
- Izbrana poglavja iz klasične in moderne fizike
- Izbrana poglavja iz sodobne fizike

Izbrana poglavja iz interdisciplinarnih vsebin povezanih s fiziko
Razvoj in preverjanje učinkovitosti poučevanja novih fizikalnih vsebin
Strukture kemijskega znanja
Informacijske metode v kemiji in kemijskem izobraževanju
Razvijanje novih eksperimentov za kvalitetnejše znanje kemije
Izbrana poglavja iz anorganske kemije v kemijskem izobraževanju
Interdisciplinarni pristop poučevanja izbranih naravoslovnih vsebin
Poučevanje evolucije človeka – izbrana poglavja
Razvoj naravoslovnih pojmov in postopkov v otroštvu
Eksperimentalno naravoslovje
Računalniško podprt naravoslovni laboratorij v izobraževanju
Izbrana poglavja iz analize
Izbrana poglavja iz geometrije in topologije
Simetrija
Reprezentacije in pouk matematike
Izobraževalni informacijski sistemi
Semantične tehnologije za virtualno učno okolje
Inteligentni tutorski sistemi
Računalniško podprte oblike sodelovalnega učenja
Večpredstavnost v izobraževanju
Raziskovanje vloge gledaliških oblik v kurikulumu
Prostorski kontekst vzgojno-izobraževalnega procesa
Raziskovanje poučevanja likovne dejavnosti
Oblikovalne strategije in raziskovanje osebne likovnega jezika
Vizualizacija v raziskovanju
Angleščina v izobraževanju
Perspektive na drugačnost učencev in kulture šole/vrtca
Konceptualizacije pravičnosti in enakosti na področju edukacije
Učenje in individualne razlike
Razvoj in preverjanje učinkovitosti novih pristopov poučevanja kemijskih vsebin
Trendi raziskovanja v naravoslovnem izobraževanju

(Izbirna ponudba sorodnih modulov v drugih doktorskih programih UL)

11. KRATKA PREDSTAVITEV MODULOV ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

A. SKUPNI MODULI

Teoretski koncepti na področjih izobraževanja učiteljev in edukacijskih ved

Udeleženci v modulu pridobijo vpogled v različnost teoretskih konceptov, na katerih temelji raziskovalno delo na področju izobraževanja učiteljev in edukacijskih ved, ter se usposobijo za inter-, multi- in transdisciplinarno obravnavo raziskovalnih problemov. Modul pogloblja nekatere specifične disciplinarne perspektive in jih nadgrajuje z usmeritvijo v širše problemske perspektive. Tako se udeleženci usposobijo za prepoznavanje širših problemov in dilem, ki jih v tej optiki povezujejo s širšim kontekstom teme svoje doktorske disertacije, ob tem pa tudi iščejo nove konceptualne rešitve zastavljenih problemov.

Raziskovalni pristopi na področjih izobraževanja učiteljev in edukacijskih ved

Namen predmeta je zaokrožiti že pridobljeno metodološko in statistično znanje in ga razširiti ter poglobiti z metodami in pristopi, ki so še posebej relevantni za raziskave na področju izobraževanja učiteljev in edukacijskih ved. Cilj modula je usposobiti udeležence za samostojno načrtovanje in izvedbo empirične raziskave: od ustreznega konceptualiziranja in pregleda stanja na določenem področju, preko postavljanja teoretsko utemeljenih raziskovalnih vprašanj in izbora ustreznih raziskovalnih pristopov in metod do analize in interpretacije podatkov ter oblikovanja zaključkov, pomembnih za implementacijo v izobraževalni proces.

Sodobni trendi v raziskavah na področjih izobraževanja učiteljev in edukacijskih ved

Cilj predmeta je proučevanje in analiza sodobnih trendov v raziskavah na področjih izobraževanja učiteljev in edukacijskih ved. Udeleženci analizirajo posamezne opravljene ali potekajoče domače in mednarodne empirične ali teoretske raziskave, relevantne za njihovo individualno raziskovalno delo: njihove teoretske predpostavke, raziskovalna vprašanja, vprašanja izvedbe, interpretacije in objavljanja ter uporabe rezultatov. V okviru modula udeleženci razvijajo sposobnost integracije teoretskih spoznanj, raziskovalno-metodološkega znanja in praktičnih izkušenj, in zmožnost (samo)refleksije in (samo)kritičnosti raziskovalnega dela.

Doktorski seminar I in II

V modulu študenti pridobijo temeljno znanje in spretnosti, ki jim omogočijo uspešno načrtovanje in izdelavo dispozicije doktorske disertacije ter nadaljnje raziskovalno delo. Cilj modula je razvijanje interdisciplinarnega dialoga, kreativno in kolaborativno reševanje problemov kot tudi razvijanje kritičnega pristopa k lastnemu raziskovalnemu delu.

B. MODULI ŠTUDIJSKIH SMERI

Poučevanje, učenje, vzgoja in izobraževanje I in II

Cilj modula je poglobljanje znanja in reflektiranje pedagoških, psiholoških, socioloških, in filozofskih vidikov poučevanja, učenja, vzgoje in izobraževanja. Udeleženci spoznavajo, analizirajo in reflektirajo teorije, koncepte, dejstva, pojmovanja in spoznanja s teh področij, pri čemer je poudarek na razredu in šoli kot instituciji, na družbenih, vzgojnih, etičnih in vrednotnih vidikih vzgojno-izobraževalnega procesa.

Poučevanje slovenskega jezika in književnosti I in II

Udeleženci v modulu poglobijo sodobna pojmovanja jezikovne ter književne in knjižne vzgoje, razvijajo sposobnosti za kritično refleksijo o sodobnih jezikovno- in književnodidaktičnih konceptih in vlogi učitelja v njih. Poglobijo teoretična izhodišča opisovanja bralnega doživetja ter procesov branja, povezanost dejavnosti in ciljev pri razvijanju branja (prepletenost stališč do branja, bralne zmožnosti in književnega znanja) ter sodobnih oblik šolske interpretacije različnih zvrsti in vrst mladinske književnosti.

Poučevanje matematike, naravoslovja, računalništva in tehnike I in II

Udeleženci v modulu pridobijo vpogled v zgodovinski, razvojni in konceptualni kontekst, v katerem je potekal in še poteka razvoj metod, pristopov in vpeljava tematik v učenje in poučevanje vsebin v biologiji, fiziki, kemiji, matematiki, naravoslovju, računalništvu in tehniki.

Poučevanje družboslovja in humanistike I in II

V okviru modula študenti spoznajo didaktiko družboslovja kot spoj pedagoških znanosti s posameznimi ali integriranimi družboslovnimi disciplinami, spoznajo aplikativni pomen didaktik/e družboslovja z vidika kompetenc učencev. Obravnava se mednarodna primerjava razvoja kurikulumov družboslovja s poudarkom na razredni stopnji in aktualni problemi pouka družboslovja v Sloveniji in poti njihovega reševanja. Udeleženci spoznajo skupno evropsko dediščino političnih, kulturnih, moralnih in duhovnih vrednot, v katerih je utemeljena civilizirana družba, zgodovinski razvoj pojma človekovih pravic in svoboščin, etiko človekovih pravic in vrednotno osnovo javne šole.

Poučevanje na področju umetnosti I in II

Udeleženci v modulu pridobijo vpogled v zgodovinski in konceptualni kontekst obravnave umetnosti v šolskem kurikulumu, ter se usposobijo za prepoznavanje specifičnih problemov in dilem, povezanih z raziskovanjem pedagoškega dela na področju umetnosti. Udeleženci poglobijo oz. povežejo znanje o teoretičnih konceptih v izobraževanju in raziskovanju v umetnosti; razvijajo sposobnosti za kritično refleksijo umetniškega prostora; razvijajo sposobnosti za prepoznavanje in reševanje etičnih vprašanj v pedagoško umetniškem prostoru in oblikujejo lastno identiteto v univerzitetnem in pedagoško umetniško raziskovalnem prostoru.

Socialna pedagogika I in II

Udeleženci v modulu pridobijo vpogled v razvoj, ključne teme, kontekste in diskurze socialne pedagogike kot znanstvene discipline in obravnavne vede ter se usposobijo za vsebinsko/konceptualno umeščanje in razumevanje socialne pedagogike v polju družboslovnih in drugih disciplin. Namen modula je razviti širok multidimenzionalen, večperspektivni pogled na socialne probleme in vlogo socialne pedagogike kot znanosti v sodobni postmoderni družbi in razvijati kritično reflektivno razumevanje sodobne družbe. Udeleženci/ke pridobijo poglobljen vpogled v posamezna področja, polja in fokuse socialno pedagoškega dela in njihove vsebinske specifičnosti. Ključni cilj modula je prispevati k razvoju in oblikovanju primernih socialno pedagoških odzivov na raznovrstne probleme posameznikov in skupin ter vzpostavljanje pogojev za njihovo preprečevanje, zmanjševanje in odpravljanje.

Specialna in rehabilitacijska pedagogika I in II

Namen predmeta je seznaniti udeležence s sodobnimi trendi v inkluzivni vzgojno-izobraževalni praksi in v raziskavah na področju specialne in rehabilitacijske pedagogike, specifično za tisto raziskovalno področje, ki je predmet interesa posameznega kandidata; omogočiti udeležencem povečanje kvantitete, kakovosti in inovativnosti znanstveno-raziskovalnega in razvojnega dela na področju specialne rehabilitacijske pedagogike in v partnerskem odnosu z uporabniki in usposobiti udeležence za izvajanje samostojnih raziskav in sodelovanje v interdisciplinarnih raziskovalnih timih na področju edukacije in rehabilitacije.

Predšolska pedagogika I in II

V okviru modula so obravnavani tradicionalni in sodobni koncepti otroštva in vzgoje z vidika različnih znanostih, primerjalne analize raziskav s področja otroštva, kazalniki kakovostnega otroštva in predšolske vzgoje v vrtcu, izsledki preučevanja zgodnjega otroštva in njihove izpeljave v predšolske prakse, vrtci kot prostor etičnih in političnih praks, sociokulturne interakcije med otroki, med otroki in odraslimi v vrtcu ter povezovanje vrtca z drugimi ustanovami, v katere se vključujejo otroci.

Edukacijske politike I in II

Udeleženci poglobijo razumevanje razmerja med različnimi akademskimi disciplinami in edukacijskimi politikami kot praksami in njihovimi disciplinarnimi in interdisciplinarnimi konceptualizacijami, evalvacijami in refleksijami. Udeleženci poglobijo oz. povežejo znanje o teoretičnih konceptih in teoretskih paradigmah v izobraževanju in raziskovanju z refleksijo o konkretnih področnih edukacijskih politikah (predšolska vzgoja, osnovna šola, visoko šolstvo, odrasli, jezikovne politike, oblikovanje specifičnih kurikulov, politike spoprijema z neenakostjo, posebnimi potrebami, nasiljem ipd.) in razvijajo sposobnosti za kritično refleksijo razmerja akademskega prostora do edukacijskih politik in edukacijskih politik do teoretskih konceptualizacij šolskega polja.

Supervizija, osebno in organizacijsko svetovanje I in II

Udeleženci/ke v modulu razširijo in nadgradijo že pridobljene kompetence razumevanja in izpeljevanja procesov supervizije, osebnega in organizacijskega svetovanja, pridobijo kompetence za poglobljeno analizo in znanstveno refleksijo ter evalvacijo (osebno, empirično, kvantitativno, kvalitativno) procesov, ki se odvijajo v superviziji, osebnem in

organizacijskem svetovanju ter koučingu in se usposobijo za umeščanje teh procesov v različne delovne kontekste.

Individualno raziskovalno delo (IRD) za doktorsko disertacijo

V modulih individualnega raziskovalnega dela (IRD) doktorski/a študent/ka pod mentorskim oz. somentorskim vodstvom sistematično raziskuje problematiko, ki jo narekuje potrjena tema doktorske disertacije. Cilj modulov IRD je uspešna izdelava oz. dokončanje doktorske disertacije.

IZBIRNI MODULI

Študije spola in edukacije

Pri modulu Študije spola in edukacije bomo tematizirali, analizirali in kritično vrednotili sodobne teoretske diskusije o spolu in spolni razliki, znotraj sociologije in širše v družboslovju in jih primerjali z odnosom sociologije do vprašanj spola pred nastankom feministične sociologije. Raziskovali bomo vpliv spola na položaj posameznika/posameznice v družbeni strukturi ter vsakdanjih življenjskih praksah. Tematizirali bomo (re)produciranje in spreminjanje spolnih razlik na različnih področjih, konceptualizirali bomo različne oblike nasilja v povezavi z družbeno konstrukcijo spola in možnostmi spreminjanja le te. Preučevali in kritično ovrednotili bomo različna raziskovanja spola v povezavi z edukacijo.

Poučevanje evolucije človeka-izbrana poglavja

Udeleženci v modulu pridobijo vpogled v zgodovinski razvoj človeka do evolucije organizmov. Spoznajo enakosti in raznolikosti človeške vrste. Poglobijo zavedanje o pomembnosti izdelanih stališč v luči aktualnih problemov sodobne družbe. Analizirajo izbrana poglavja o evoluciji organizmov s poudarkom na evoluciji človeka in izbrane primere učinkovitih novejših učnih posegov.

Didaktika dela z nadarjenimi

Udeleženci v modulu si pridobijo kompetence za poglobljeno spoznavanje in razumevanje teorije o nadarjenosti kot interdisciplinarno, znanstveno zaokroženo in s pedagoško prakso povezano disciplino, usvojijo različna pojmovanja in modele nadarjenosti. Spoznajo osnovne vzgojno-izobraževalne potrebe nadarjenih, spoznajo različna metodološka izhodišča za proučevanje problematike nadarjenosti, usposobijo se za transfer spoznanj na različne situacije v učni proces. Usposobijo se za izvajanje različnih organizacijskih oblik dela, ki spodbujajo razvoj nadarjenih in talentiranih.

Analiza dobrih učnih praks iz poučevanja fizike

Udeleženci se v modulu seznanijo z izbranimi primeri učinkovitih učnih posegov ter učinkovitih demonstracijskih in laboratorijskih eksperimentov iz zahtevnejših fizikalnih in interdisciplinarnih vsebin. Udeleženci spoznajo izbrane učinkovite učne posege pri poučevanju fizikalnih vsebin; spoznajo izbrane primere demonstracijskih in laboratorijskih eksperimentov in njih vlogo pri poučevanju in učenju fizikalnih vsebin; razvijajo sposobnosti za kritično refleksijo specifičnih učnih posegov; razvijajo sposobnosti za prepoznavanje in reševanje kognitivno problematičnih vprašanj; oblikujejo lastno identiteto v raziskovalnem prostoru specialne didaktike fizike.

Izbrana poglavja iz sodobne fizike

Udeleženci se v modulu seznanijo z znanstveno obravnavo, konceptualnimi in prepoznanimi kognitivnimi problemi izbranih raziskav, ki so aktualne v fizikalni znanosti. Udeleženci spoznajo izbrana novejša znanstvena spoznanja na področju fizike; obdelajo izbrane primere prenosa novejših znanstvenih spoznanj v poučevanje fizike in razvijajo sposobnosti za kritično refleksijo specifičnih učnih posegov, povezanih s temi vsebinami.

Izbrana poglavja iz interdisciplinarnih vsebin povezanih s fiziko

Udeleženci se v modulu seznanijo z znanstveno obravnavo, konceptualnimi in prepoznanimi kognitivnimi problemi izbranih raziskav, ki so aktualne v fizikalni znanosti. Obravnavane so izbrane interdisciplinarne teme, v katerih so pomembne fizikalne vsebine, poseben poudarek je namenjen specialni didaktični obravnavi teh tem.

Razvoj in preverjanje učinkovitosti poučevanja novih fizikalnih vsebin

Udeleženci se v modulu seznanijo z izbranimi primeri razvoja in vpeljave nove učne vsebine v poučevanje (npr. nanomateriali, polimeri, tekoči kristali ...). Hkrati se seznanijo s postopki preverjanja učinkovitosti predstavitve nove tematike in ugotavljanja doseženega znanja in razumevanja. Spoznajo metode preverjanja učinkovitosti učnih posegov (samoevalvacija, oblike empiričnih evalvacijskih raziskav, potek evalvacijske raziskave, standardi etičnosti evalvacije) in analizo rezultatov preverjanja učinkovitosti obravnavanih posegov in metod.

Geometrijsko in funkcionalno modeliranje strojnih elementov, strojev in naprav

Udeleženci v modulu izberejo eno tehnično področje in raziščejo možnost za vključitev izbranih vsebin v izobraževalno prakso na enem ali več nivojih od osnovne šole do dodiplomskega študija na univerzah ali visokih strokovnih šolah. Udeleženci dobijo pregled (state-of-the-art) nad različnimi tehničnimi področji, poglobijo svoje znanje na izbranem tehničnem področju, poiščejo relevantne povezave izbranega tehničnega področja s svojim IRD, načrtujejo in zasnujejo prenos vsebin in znanj z izbranega tehničnega področja v izobraževanje na področju tehnike in tehnologije, upoštevajoč stopnjo/stopnje izobraževanja.

Eksperimentalno naravoslovje

Udeleženci pri predmetu poglobijo svoje znanje o osnovnih raziskovalnih metodah s področja biologije, fizike in kemije. Odkrivajo smisel in pomen eksperimentalnega dela tako v laboratoriju kot terenskega dela v naravi. Načrtujejo in izvajajo preproste poskuse in interpretirajo njihove rezultate. Načrtujejo in izvajajo dejavnosti v naravnem okolju, ki omogočajo spoznavati njegove fizikalne in kemijske lastnosti in lastnosti živih bitij.

Interdisciplinarni pristop poučevanja izbranih naravoslovnih vsebin

Udeleženci obravnavajo pomen informacijskih metod pri strukturiranju znanja, pojmovne mreže; pristope interdisciplinarne obravnave naravoslovnih vsebin; metode vključevanje raziskovalnih dosežkov pri obravnavi izbranih vsebin v šolski praksi. V okviru modula obravnavajo tudi različne naravoslovne vsebine, na primer kroženje snovi v naravi in organizmi v naravi.

Strukture znanja v kemiji

Poznavanje in uporaba tehnik predstavitev znanja je ključnega pomena za doseganje višjih kognitivnih nivojev obravnave naravoslovnih pojmov. Poudarek bo na razvijanju pojmovnih mrež kot orodij za sintezo znanja. Pri tem bo vključena tudi uporaba računalnika za predstavitev pojmovnih struktur in s tem tudi njegov pomen za vizualizacijo abstraktnih pojmov.

Izbrana poglavja iz klasične in moderne fizike

Udeleženci se v modulu seznanijo z znanstveno obravnavo, konceptualnimi in prepoznanimi kognitivnimi problemi izbranih kompleksnejših vsebin klasične in moderne fizike. Udeleženci poglobijo oz. povežejo strokovno in specialno didaktično znanje o izbranih kompleksnejših konceptih v klasični in moderni fiziki in razvijajo sposobnosti za kritično refleksijo specifičnih učnih posegov, povezanih s temi vsebinami.

Teorija materialov in obdelave

Udeleženci pridobijo ustrezne kompetence zaradi pridobljenih teoretičnih in praktičnih znanj za uspešno delo na doktorskem študiju. Obravnavajo razumevanje materialov, podprto s fizikalno teorijo lomno-mehanskih procesov; fizikalno razumevanja različnih obdelovalnih procesov; vplive obdelovalnih procesov na integriteto površin; toplotne obdelovalne procese za izboljšanje lastnosti izdelkov; fizikalni popis površin različnih izdelkov itd.

Reprezentacije in pouk matematike

Udeleženci v modulu pridobijo vpogled v zgodovinski in konceptualni kontekst razvoja reprezentacij pojmov v matematiki in pomen reprezentacij pri učenju matematike z razumevanjem. Ob tem udeleženci poglobijo oz. povežejo znanje o teoretičnih konceptih v izobraževanju in raziskovanju reprezentacij v matematiki; razvijajo zmožnosti za kritično refleksijo reprezentacij konceptov pri pouku matematike in razvijajo zmožnosti za prepoznavanje in reševanje vprašanj vezanih na problematiko reprezentacij.

Sodobno tehniško izobraževanje

Udeleženci poglobijo oz. povežejo znanje o teoretičnih konceptih v tehniškem izobraževanju in raziskovanju; razvijajo sposobnosti za kritično refleksijo specifičnih učnih posegov; razvijajo sposobnosti za prepoznavanje in reševanje kognitivno problematičnih vprašanj na tem področju.

Optimizacija učinkovitosti tehniškega izobraževanja

V okviru modula je podan kratek pregled zgodovine tehniškega izobraževanja, njegova vloga in potreba po optimizaciji njegove učinkovitosti; analizirana so izbrana karakteristična poglavja o optimizaciji učinkovitosti v tehniškem izobraževanju; poudarek je namenjen poučevanju posameznih aktualnih vsebin; analizirani so izbrani primeri učinkovitih novejših učnih posegov in izbrani primeri razvoja zahtevnejših demonstracijskih in laboratorijskih eksperimentov.

Izobraževalni informacijski sistemi

Udeleženci v modulu pridobijo vpogled v koncept delovanja, razvoja in uporabe informacijskih sistemov. Poseben poudarek je na informacijskih sistemih v izobraževalne namene. Udeleženci poglobijo oz. povežejo znanje o teoretičnih konceptih informacijskih sistemov s spoznanji prakse; poglobijo oz. povežejo znanje o strokovnih in didaktičnih konceptih uporabe informacijskih sistemov; razvijajo sposobnosti za kritično ovrednotenje informacijskih sistemov in kritično refleksijo doseženih ciljev uporabe informacijskih sistemov.

Diagnostika v vzgoji in izobraževanju

Udeleženci/ke v modulu razširijo, nadgradijo pridobljene kompetence diagnosticiranja, razumevanja in ocenjevanja posameznikovega življenjskega položaja, socialnega konteksta, individualnih značilnosti, ovir, motenj/težav na eni ter spretnosti, kompetenc, virov in moči na drugi strani. Razširijo/poglobijo kompetence analize interakcijskega vidika nastajanja in vzdrževanja učnih, emocionalnih, vedenjskih in drugih težav/motenj, na pedagoškem in vzgojnem polju. Evalvirajo pomen diferenciacije ocenjevanja in obravnave ter spoznavajo znanstveno utemeljenost ocenjevanja in interveniranja.

Svetovalni procesi

Udeleženci v modulu pridobijo vpogled v zgodovinski razvoj različnih svetovalnih konceptov oziroma modelov svetovalnega dela. Usposobijo se za refleksijo in izvorno reševanje različnih problemov in dilem, povezanih s svetovalnimi procesi v različnih kontekstih. Udeleženci poglobijo in povežejo znanje o teoretičnih konceptih v različnih svetovalnih modelih; razvijajo kritično refleksijo svetovalnih procesov, ki se odvijajo v različnih kontekstih; razvijajo sposobnosti za prepoznavanje in reševanje etičnih vprašanj povezanih s procesi svetovanja; nadgrajujejo profesionalno identiteto v vlogi svetovalcev v različnih kontekstih.

Računalniško podprt naravoslovni laboratorij v izobraževanju

Udeleženci v modulu izberejo teme z naravoslovnega področja, lahko s poudarkom na fiziki, kemiji ali biologiji in raziščejo možnost za vključitev tehnologij računalniško podprtega merjenja in krmiljenja v izobraževalno prakso na enem ali več nivojih od osnovne šole do dodiplomskega študija. Udeleženci dobijo pregled nad različnimi področji računalniško podprtega merjenja in krmiljenja in poglobijo svoje znanje na izbranem naravoslovnem področju.

Načrtovanje, pridobivanje in vodenje projektov na področju izobraževanja in raziskovanja

Udeleženci v modulu pridobijo vpogled v možnosti za pridobitev različnih nacionalnih in mednarodnih projektov s področja razvoja in raziskovanja. Usposobijo se za načrtovanje, vodenje in evalvacijo projektov. Udeleženci poiščejo relevantne informacije, pomembne za pridobivanje nacionalnih in mednarodnih projektov, razvijejo vodstvene, finančno-administrativne in strokovne sposobnosti, potrebne za načrtovanje in vodenje projektov v timu, preučijo različne metode vrednotenja in ocenjevanja predlogov projektov in že

zaključenih projektov, ocenijo in ovrednotijo izbrane primere prijav projektov in poročil o že zaključenih projektih.

Vključevanje tem o novih tehnologijah v tehniško izobraževanje

Udeleženci v modulu izberejo eno področje novih tehnologij in raziščejo možnost za vključitev izbranih vsebin v izobraževalno prakso na enem ali več nivojih od osnovne šole do dodiplomskega študija. Udeleženci dobijo pregled nad različnimi področji aktualnih novih tehnologij, poglobijo svoje znanje na enem od področij novih tehnologij, poiščejo relevantne povezave izbranega področja novih tehnologij s svojim IRD, načrtujejo in zasnujejo prenos vsebin in znanj s področja novih tehnologij v izobraževanje na področju tehnike in tehnologije, upoštevajoč stopnjo/stopnje izobraževanja, izpostavijo interdisciplinarni značaj izbranega področja novih tehnologij in preučijo možnosti za transfer znanj na različna druga področja, pripravijo predlog vključitve novih tehniških in tehnoloških rešitev v izobraževalno prakso; svoj predlog predstavijo in kritično obravnavajo v krogu izbrane skupine.

Etika edukacijskega raziskovanja

Študentje pridobijo temeljno znanje o etičnih problemih povezanih z znanstvenim raziskovanjem. Seznanijo se s paradigmatskimi primeri etičnih dilem, s katerimi se srečujejo raziskovalci pri naravoslovnih, družboslovnih in predvsem edukacijskih raziskavah. Od študentov se pričakuje, da bodo po uspešno končanem modulu poznali glavne etične teorije, v okviru katerih se moralne dileme raziskovanja prepoznavajo in poskušajo razrešiti; vedeli, kako poskušajo etično nespornost raziskovanja zagotoviti nekateri poklicni etični kodeksi, mednarodne deklaracije, zakoni in etične komisije; znali identificirati, opisati in razložiti različne moralne dileme, ki so značilne za različne vrste raziskav.

Udeleženo raziskovanje v socialni pedagogiki

Glavni cilj modula je seznanitev študentov s konceptom udeleženega raziskovanja, z ustreznimi pristopi, predvsem pa z metodološkimi in eksistenčnimi primeri takšnega raziskovanja. Predmet se dotika tudi etičnih vsebin in izostri občutek za kontekst, za raziskovalčev prispevek h konstruiranju socialne situacije ter za iskanje/konstrukcijo dogovora skozi dialog.

Institucionalna in izvendružinska vzgoja

Študentje poglobijo znanje iz področja institucionalne in izvendružinske vzgoje, poglobijo oz. povežejo znanje o novostih v raziskovanju na področju različnih institucij, v katere je umeščena socialna pedagogika (vrtci, šole, dijaški domovi, vzgojni zavodi, penološke ustanove, domovi za starejše, dolgotrajno bolne ...), razvijajo sposobnosti za kritično refleksijo dejavnosti te stroke, razvijajo sposobnosti za razvoj stroke na področju izvendružinske vzgoje in metodik.

Razvoj naravoslovnih pojmov in postopkov v otroštvu

Udeleženci v modulu pridobijo vpogled, kako se nekateri ključni naravoslovni pojmi začnejo razvijati že v zgodnjem otroštvu in kakšna je njihova razvojna pot, na katero vpliva zorenje otrok, otrokove izkušnje in učenje naravoslovja. Razširijo in poglobijo vedenja o razvoju

naravoslovnih postopkov (procesnih znanj) od zgodnjega otroštva do prehoda iz konkretnega v formalno stopnjo mišljenja.

Raziskovanje vloge gledaliških oblik v kurikulumu

Udeleženci na modulu skozi teorijo in raziskovanje razširijo in poglobijo znanje o razvoju, konceptu in vlogi učenja in poučevanja umetnosti v vzgoji: poglobljanje temeljnih teoretskih konceptov umetnosti v vzgoji, s poudarkom na raziskovanju vloge uprizoritvenih umetnosti; razvijanje sposobnosti za raziskovanje in reševanje znanstvenih, strokovnih in pedagoških problemov s področja umetnosti v vzgoji doma in v svetu; razvijanje sposobnosti kritičnega spremljanja najnovejšega razvoja teorije in prakse na področju vloge umetnosti v kurikulumu OŠ, vrtcev in na področju socialno – pedagoškega dela.

Simetrija

Udeleženci v modulu pridobijo vpogled v zgodovinski kontekst, v katerem se je razvil formalni koncept intuitivnega pojma simetrije. Poleg specifičnih matematičnih orodij, potrebnih za študij tega fenomena, se seznanijo z uporabo in dometom tega orodja izven polja matematike. Usposobijo se za prepoznavanje specifičnih problemov in dilem, povezanih z vlogami raziskovalcev in/ali pedagogov pri tem.

Inteligentni tutorski sistemi

Udeleženci v modulu pridobijo vpogled v koncept inteligentnega tutoringa in pregled podpornih tehnologij, predvsem semantičnih tehnologij. Udeleženci pridobijo znanje o teoretičnih konceptih prostorov znanj v izobraževanju; razvijajo zmožnost povezovanja predhodno pridobljenega znanja z različnih področij; razvijajo zmožnost sodelovalnega reševanja pedagoških problemov v kontekstu adaptivnih sistemov; razvijajo zmožnost prilagajanja učnih okolij specifičnim edukacijskim kontekstom.

Semantične tehnologije za virtualno učno okolje

Vsebina predmeta: modeli in stili učenja v virtualnih učnih okoljih, sodelovalni vidiki uporabe virtualnih učnih okolij, uporaba večpredstavnosti v virtualnih učnih okoljih, semantične tehnologije: modeliranje/vzdrževanje ontologij, modeliranje in povezovanje vsebin, modeliranje in napovedovanje vedenja uporabnikov v izobraževanju, dinamično kreiranje kurikulumov v virtualnem izobraževalnem okolju, socialni, pravni in ekonomski vidiki uporabe virtualnih učnih okolij.

Poučevanje medkulturne mladinske književnosti

Udeleženci nadgradijo branje, analizo in vrednotenje sodobne svetovne in slovenske mladinske književnosti; razvijajo sposobnosti raziskovanja literarne vede, literarne zgodovine in literarne teorije; kritično vrednotijo ne/avtonomnost sodobne mladinske književnosti in smiselnost medkulturnih povezav; individualno znanstveno raziskujejo in aplicirajo teoretična spoznanja in didaktična načela medkulturne mladinske književnosti v praksi.

Interpretiranje književnih besedil v pedagoški praksi (pravljicarstvo)

Modul je namenjen usposabljanju doktorandov za raziskovanje govorne in bralne interpretacije mladinskih književnih besedil in mladinskih besedil nemladinskih avtorjev, primerjalno analizo med literarnim besedilom ter njegovo predelavo v različnih medijih in umetnostih (ilustracije, glasba, risanke, film, reklame, pravljичni krožki, pripovedovanje pravljic ipd.), primerjalno analizo prevodov istega motiva ter njegovih inačic v različnih kulturah, medijih in predelavah. V okviru modula se udeleženci usposobijo za govorno in/ali bralno interpretiranje ljudskih, avtorskih in sodobnih pravljic v različnih pedagoških praksah.

Izbrana poglavja iz anorganske kemije v kemijskem izobraževanju

Pridobitev poglobljenih znanj iz izbranih področij anorganske kemije. Aktivno sodelovanje v raziskavah: iskanje literaturnih virov, načrtovanje sintez spojin, seznanitev z različnimi metodami karakterizacije spojin in praktična uporaba teh metod.

Vizualizacija v raziskovanju

Udeleženec modula na teoretski ravni razume matrico interakcijskega in funkcionalnega prostora med znanjem, znanostjo in vizualizacijo in akcijski radij vizualizacije v znanstvenem raziskovanju; praktično razume vlogo imaginacije, relacijskosti in čutne nazornosti v formuliranju znanstvenih problemov in v načrtovanju njihove rešitve; v znanstvenem raziskovanju je sposoben razlikovati med zunanostjo in notranostjo v proučevanih fenomenih.

Inkluzivno delo v vzgoji in izobraževanju

Udeleženci/ke v modulu pridobijo in nadgradijo razumevanje in s tem uveljavljanje inkluzivnosti na celotnem področju vzgoje in izobraževanja. Udeleženci/ke poglobijo oz. povežejo znanje o konceptu inkluzivnosti in pogojih, ki inkluzivne procese zagotavljajo; razvijajo sposobnosti za kritično refleksijo procesov, odnosov, situacij in drugih dejavnikov, ki o(ne)mogočajo in/ali spodbujajo oziroma zavirajo inkluzivnost; vplivajo na procese, ki ustvarjajo pogoje sodelovanja, enakih možnosti, enake dostopnosti in pravičnosti šolskega sistema oziroma vzgojno izobraževalne ustanove; reflektirajo pogoje, ki prispevajo k zagotavljanju nediskriminatornega dela, upoštevanja različnosti in razvijajo praktične pristope inkluzivnega dela.

Vzgoja v javni šoli

Udeleženci/ke poglobijo oz. povežejo znanje o doseganju vzgojnih dimenzij v javnih šolah; razvijajo sposobnosti za kritično refleksijo procesov, odnosov, situacij in drugih dejavnikov, ki o(ne)mogočajo in/ali spodbujajo oziroma zavirajo doseganje vzgojnih ciljev; reflektirajo pogoje in razumejo procese, ki ustvarjajo pogoje za doseganje vzgojnih ciljev na nivoju dela s skupino ali na nivoju institucije kot celote.

Socialna v/izključenost in družbene manjšine

Udeleženci v modulu pridobijo poglobljen vpogled v področje socialne izključenosti. Seznanijo se s koncepti, teorijami, raziskavami in raziskovalnimi pristopi na tem področju, pa tudi z modeli strokovnega delovanja, do katerega razvijejo kritičen odnos. Udeleženci poglobijo oz. povežejo znanje o teoretičnih konceptih in raziskovalnih pristopih na področju socialne izključenosti in razvijajo sposobnosti za kritičen odnos do problematike socialne

izključenosti družbenih manjšin, marginalnosti in marginalizacije, oblik diskriminacije in diskriminatornega strokovnega delovanja.

Mladina v postmoderni

Udeleženci razvijejo poglobljen vpogled v teoretične pristope k raziskovanju in pojmovanju mladine. Osvojijo sodobne paradigme razumevanja mladine in mladosti - identitetne politike, kolažiranje identitet, ciklično prehajanje, odlaganje odraščanja ... Razumejo raznolikost odzivov mladih na rizike, globalizacijo in postindustrijsko modernizacijo ter individualizacijo, ki kaže ambivalentno sliko - od psihosocialne demoraliziranosti do altruističnega individualizma. Razvijajo kritičen vpogled v pomen institucionalnih ovir sodobne družbe (tveganja), ki mladim predstavljajo ovire na poti k osamosvajanju.

Izbrana poglavja iz geometrije in topologije

Udeleženci v modulu pridobijo vpogled v zgodovinski in konceptualni kontekst, v katerem je potekal in še poteka razvoj metod, pristopov in vpeljava tematik v geometriji in topologiji in njunem poučevanju. Udeleženci poglobijo oz. povežejo strokovno in specialno didaktično znanje o novejših konceptih v geometriji in topologiji; razvijajo sposobnosti za kritično refleksijo specifičnih učnih posegov; razvijajo sposobnosti za prepoznavanje in reševanje kognitivno problematičnih vprašanj na teh področjih.

Večpredstavnost v izobraževanju

Udeleženci v modulu razvijajo znanja za snovanje in načrtovanje zahtevnih oblik dela z večpredstavnostjo na področju izobraževanja ter sposobnost za njihovo vrednotenje. Obravnavane teme: kognitivna teorija učenja z večpredstavnostjo, modeli in stili učenja v virtualnih večpredstavnih učnih okoljih, tehnologije za podporo večpredstavnosti, osnovni principi snovanja kompleksnejših večpredstavnih učnih gradiv, zahtevnejše oblike uporabe večpredstavnosti (vizualizacije, animacije, simulacije ...), večpredstavnost in specifične vrste njene uporabe za različna predmetna področja poučevanja.

Računalniško podprte oblike sodelovalnega učenja

V okviru modula udeleženci obravnavajo sodelovalno učenje in timsko delo pri uporabi IKT v izobraževanju. Ukvarjajo se z izobraževanjem na daljavo z IKT, s tehnologijo za podporo komuniciranju in sodelovanju na daljavo, s sinhronimi in asinhronimi oblikami skupinskih komunikacij, z virtualnimi učilnicami in drugimi okolji za skupinsko delo.

Izbrana poglavja iz analize

Udeleženci v modulu pridobijo celostni vpogled v temeljne koncepte matematične analize. Spoznajo tako zgodovinski kontekst problematike kot tudi moderne metode v matematični analizi. Udeleženci poglobijo oz. povežejo strokovno in specialno didaktično znanje o novejših konceptih v analizi. Obravnavajo izbrana temeljna poglavja na področju razvoja osnov matematične analize s poudarkom na povezavah z ostalimi vejami matematike.

Upravnoopravni in organizacijsko upravljalni vidiki izvajanja predšolske vzgoje

Udeleženci modula nadgrajujejo znanja interdisciplinarnih pristopov v edukacijskih politikah, celovito razumejo teorije iz statusne opredelitve javnih zavodov na področju vzgoje in izobraževanja in teorije načrtovanja ter teorije odločanja in vrednotenja na področju priprave in izvajanja projektov, politik in ukrepov in razvijajo sposobnosti razumevanja in uporabe ustreznih metodologij v edukacijskih politikah.

Raziskovanje poučevanja likovne dejavnosti

Udeleženci v modulu poglobijo vpogled v raziskovalno delo likovno pedagoškega področja in v vodenje aktivnosti za njihovo spreminjanje. Seznanijo se s specifičnimi raziskovalnimi pristopi, odkrivanjem in reševanjem najzahtevnejših pedagoških in strokovnih problemov ter z vodenjem likovno pedagoških raziskovalnih projektov.

Kognitivna znanost, učenje in poučevanje

Cilj modula je omogočiti vpogled v najsodobnejše interdisciplinarne pristope v raziskovanju učenja in poučevanja ter uporabe dognanj kognitivne znanosti in znanosti o učenju v edukaciji, v neformalnem in formalnem učnem okolju.

Oblikovalne strategije in raziskovanje osebnega likovnega jezika

Udeleženci se v modulu seznanijo z različnimi vrstami likovnih konceptualizacij in se usposobijo za načrtovanje lastnih oblikovalnih strategij in postopnega prevzemanja odgovornosti in samostojnosti likovnega načrtovanja pri učencih in dijakih. Udeleženci ob lastnih in tujih likovnih delih obnovijo in poglobijo znanje s področja likovne formalne analize; prepoznavajo bolj in manj produktivne povezave med likovnimi izrazi; načrtujejo in realizirajo lastne oblikovalne strategije.

Prostorski kontekst vzgojno-izobraževalnega procesa

Udeleženci v modulu pridobijo vpogled v zgodovinske in konceptualne obravnave arhitekturnega prostora kot kontekst vzgojno-izobraževalnega procesa, ter se usposobijo za prepoznavanje specifičnih problemov in dilem, povezanih z organizacijo in uporabo prostora v šoli.

Visokošolska didaktika

Cilj modula je, da se udeleženci usposobijo za premišljeno načrtovanje, izvajanje in vrednotenje visokošolskega študijskega procesa. V procesu samostojnega študija in skupinskega izvajanja predmeta se udeleženci uzavestijo o pomenu refleksije, evalviranja in raziskovanja lastne pedagoške prakse za kakovostni vzgojno-izobraževalni proces in stalni profesionalni razvoj posameznega visokošolskega učitelja.

Pisanje znanstvenih člankov in predstavitev raziskovalnih rezultatov

Namen predmeta je usposobiti udeležence za pisanje znanstvenih besedil in za njihovo predstavitev strokovni javnosti. Udeleženci se seznanijo s splošnimi značilnostmi znanstvenega pisanja in s posebnostmi posameznih disciplin na področju izobraževanja

učiteljev in edukacijskih ved. Spoznajo domače in tuje revije, ki jih indeksirajo SCI-Expanded, SSCI in A&HCI in so relevantne za posamezno disciplino, ter druge baze podatkov. Teoretične osnove praktično uporabijo za izdelavo znanstvenega besedila na izbranem disciplinarnem in vsebinskem področju.

Informacijske metode v kemiji in kemijskem izobraževanju

Modul je namenjen spoznavanju in uporabi hevrističnih pristopov za sintezo, vizualizacijo in evalvacijo kemijskega znanja. Kompetence, ki jih udeleženci razvijejo: poznavanje in uporaba osnovnih tehnik predstavitev znanja; fleksibilna uporaba orodij za sintezo znanja in predstavitev s pojmovnimi mrežami; razumevanje pomena vizualizacije za razvoj vizualnega spomina in prostorskih predstav učečih; razvijanje metod za samovrednotenje znanja in sposobnost vrednotenja pomena struktur znanja v kemijskem izobraževanju.

Razvijanje novih eksperimentov za kvalitetnejše znanje kemije

Študenti razvijajo na osnovi spremljanja literature inovativne pristope za zasnovanje novih kemijskih eksperimentov za različne ravni šolanja ter samostojno pripravijo video posnetek eksperimenta. Preučijo strategije uvajanja eksperimentalnih pristopov v šolo za dvigovanje kvalitete kemijskega znanja in izdelajo predlog predstavitve eksperimenta z evalvacijo.

Konceptualizacije univerzitetnega in raziskovalnega prostora

Udeleženci v modulu pridobijo vpogled v zgodovinski in konceptualni kontekst, v katerem je potekal in še poteka razvoj akademskih ustanov, predvsem univerze, ter se usposobijo za prepoznavanje specifičnih problemov in dilem, povezanih z vlogami raziskovalcev in/ali pedagogov na njej. Udeleženci poglobijo oz. povežejo znanje o teoretičnih konceptih v izobraževanju in raziskovanju; razvijajo sposobnosti za kritično refleksijo akademskega prostora; razvijajo sposobnosti za prepoznavanje in reševanje etičnih vprašanj v tem prostoru.

Angleščina v izobraževanju

Namen predmeta je usposobiti udeležence za razumevanje in uporabo angleškega jezika kot jezika stroke na področju izobraževanja. Udeleženci se seznanijo s splošnimi značilnostmi angleščine v govornem in pisnem diskurzu na področju izobraževanja in s posebnostmi angleščine kot jezika stroke v posameznih disciplinah in edukacijskih vedah. Spoznajo značilnosti angleščine in njene rabe v pisnih in govornih besedilih, besediščne posebnosti, rabo in tvorbo pisnega jezika itd. na področju izobraževanja (tako v razredu kot v znanstvenih in strokovnih besedilih). Vsebina predmeta obsega: kritično prebiranje strokovnih besedil v angleščini s področja izobraževanja in ugotavljanje ter analiziranje posebnosti pisnega diskurza; pisanje določenih besedil oz. delov besedil s področja izobraževanja; spoznavanje in raba strokovnega besedišča v angleščini na področju izobraževanja; razumevanje struktur značilnih za strokovna angleška besedila in egovorno sporočanje v strokovnih in znanstvenih diskurzih v angleščini.

Perspektive na drugačnost učencev in kulture šole/vrtca

Temeljni namen modula je ozaveščanje povezanosti med tem, kako interpretiramo drugačnost otrok in mladostnikov ter tem, kakšno kulturo v določeni vzgojno-izobraževalni instituciji soustvarjamo. Zato bomo v okviru modula raziskovali, analizirali in kritično vrednotili

pogleda na drugačnost, ki so se skozi čas in perspektive različnih znanosti oblikovali in vpliv le-teh na družbeno stratifikacijo. Posebno pozornost bomo namenili ugotavljanju psiholoških in pedagoških implikacij drugačnosti na konceptualizacijo vzgoje in izobraževanja, še posebej vprašanje (ne)normativnega razvoja. Tematizirali bomo sodobne zahteve po pravičnosti šolskih sistemov in le-te soočili z idejo inkluzije. Prepoznavali bomo probleme vzgojno-izobraževalnega dela z različnimi otroki in mladostniki ter se usposabljali za oblikovanje novih rešitev, ki omogočajo oblikovanje kulture šole/vrtca na ideji inkluzivnosti. Kultura šole/vrtca se namreč kaže kot ključni dejavnik pri zagotavljanju inkluzivne naravnosti vzgojno-izobraževalnih institucij.

Konceptualizacije pravičnosti in enakosti na področju edukacije

Udeleženci/udeleženke bodo v modulu poglobili in razširili vpogled v nastajanje pojmovanj enakosti in pravičnosti na področju vzgoje in izobraževanja. Osrednja pozornost bo pri tem namenjena študiju posebej izpostavljenih konceptualizacij enakosti in pravičnosti. Omenjene konceptualizacije bomo poskušali povezati s problematiko pravičnosti in enakosti na področju edukacije v 20. in 21. stoletju. Razlagalna, pojasnjevalna in spreminjevalna moč konceptov bo preizkušena na primerih šolskih in predšolskih praks.

Razvoj in preverjanje učinkovitosti novih pristopov poučevanja kemijskih vsebin

Udeleženci pri modulu spoznajo primere inovacij pri pouku kemije na osnovnošolski in srednješolski ravni (poučevanje v kontekstu, VAUK pristop, projektno delo, e-učne enote, osebni odzivni sistemi...) in primere sodobnejših vsebin (npr. sodobni polimerni materiali, tekoči kristali, forenzika, okoljske vsebine, nanodelci ...), ki bi jih bilo smiselno vključiti v pouk kemije v skladu s predpisanimi učnimi cilji. Spoznajo tudi kriterije za zasnovo ustreznih pristopov (od načrtovanja do izvedbe) preverjanja učinkovitosti inovacij v pouku kemije. Podatke pridobljene pri aplikaciji inovacije v učni proces kemije bodo slušatelji analizirali in ustrezno interpretirali ter oblikovali sklepe in smernice implementacije zaključkov v posodobitev pouka kemije.

Trendi raziskovanja v naravoslovnem izobraževanju

Modul je namenjen spoznavanju sodobnih trendov v raziskovanju na področju naravoslovnega izobraževanja. Udeleženci modula bodo s pomočjo analize relevantne znanstvene literature (članki v revijah, poglavja v monografijah, prispevki na konferencah, spletni viri) na področju raziskovanja v naravoslovnem izobraževanju oblikovali pregled področja svojega raziskovanja in oblikovali kritično poročilo obravnavane literature. Na osnovi te analize bodo zasnovali osnutek svojega raziskovalnega problema v katerega bodo integrirali lastne raziskovalne interese ter se naučili oblikovati operacionalizirana raziskovalna vprašanja.

Individualno raziskovalno delo (IRD) za doktorsko disertacijo

Skladno s sprejetim predlogom doktorske disertacije (individualno).